

jasno, týká-li se to zcizení úplatných, či též bezplatných. Nutno se přidržeti výkladu širšího, že totiž se zákonem míní zcizení mezi živými ať už bezplatné, či úplatné.

Avšak tato stylisace ohledně rozsahu osob na svolení neodkázaných vede k tomu, že nepřipouští se volný převod majetku s rodičů na potomky a jejich manžele současně. A přece se v našich smlouvách všeobecně majetky z rodičů odstupují potomkům i jejich manželům do spoluvlastnictví. Musí tedy takovéto smlouvy, a jmenovitě smlouvy svatební, v níž se takový pozemek vyskytne, předkládati ku svolení pozem. úřadu. Tento však povoluje převod na snachu neb zetě jen, když vydají rodiče prohlášení, že vzdávají se všeho dalšího přídělů pozemkového, tedy i z pozemků zabraných. Strany, které takové prohlášení vydají, zajisté nemají ani tušení, jak dalekosáhlý krok činí. A proto praxe vyhne se věci jednoduše tím, že ve smlouvě uvede, že se pozemek takový odstupuje jediné dítku, a to hned v téže smlouvě ideální jeho polovinu odstoupí svému manželu. Tak odpadnou obtíže činěné pozemkovým úřadem, vyhoví se praktické potřebě, pro níž stylisace zákona neměla smyslu. Neopatrný poplatek z dvojího převodu jedné poloviny strany už oželí.

Z těchto poznámek plyne jasný důsledek, že stylisace uvedeného zákona jest velice neurčitá, a nutně vyžaduje doplnění.

JUDr. FRANTIŠEK MATOUŠ:

Bez názvu.

Právě rozeslaný letošní seznam kandidátů notářství české národnosti dokládá přesvědčivě, že naše obavy z důsledků hromadných přesunů do praxe notářské odjinud nebyly přehánány. Deset přestupů z oborů jiných, — mezi nimiž převládají následky důsledného jmenování zkoušených auskultantů na Slovensko a Podkarpatskou Rus, — způsobilo, že kolegové, číslem 50 zmíněného právě letošního seznamu našeho počínající, ve statusu nejenom vůbec nepostoupili, ale, nedostí na tom, vůči loňskému v něm umístění byli odsunuti o tři místa nazpět. To znamená pro ně oddálení jmenování jistě o dvě léta, tedy ztrátu, značnou pro všechny, ježto existenci jejich bezprostředně ohrožující, a zvláště citelnou pro ty z nich, kteří vojenskou službou za světové války ztratili již tři až šest let. — Tím nabývá opět akutnosti otázka započítatelnosti jiné justiční služby do praxe notářské. — Na říšském sjezdu notářů československých v Praze 1. X. 1922 (dle referátu otištěném v »Českém Právu«, čís. 6, ročník IV.) přednesl p. notář Dr. Togner přání, aby se nepřijímaly za kandidáty osoby s delší praxí advokátní a soudní, a jeho návrh, aby ve směru tom bylo dopsáno notářským komorám, byl přijat. Výsledek této akce dokumentuje výstižně letošní náš seznam. Němečtí páni notáři ve svém memorandu k vládní osnově nového notářského řádu (otištěném v č. 12, ročník III., Notztg.) precisují svoje stanovisko k § 11. téže osnovy takto: »Přípravná tříletá praxe notářská nebudíž zásadně nikdy promíjena, aby tak jenom skutečně zkušené uchazeči byli jmenováni notáři. Praxe advokátní a soudní budiž do služební doby notářské započítávána nejvýše čtyřmi lety, ovšem pod podmínkou úplné reciprocity.«

Domnívám se však, že v každém oboru jsou dvě léta úplně postačitelým tempus ad deliberandum, umož-

ňujícím nabytí veškerých potřebných zkušeností a informací o jeho povaze a vyhlídkách, směrodatných pro definitivní se rozhodnutí buď pro setrvání v něm, anebo pro přestup v povolání jiné. — Postuloval bych proto, aby dotud, pokud není vzájemnosti, započítatelnost wszeliké jiné předběžné praxe justiční do praxe notářské limitována byla jednotně, a to dvěma lety. — Při troše dobré vůle bylo by to proveditelné via facti. Kandidáti, kteří ihned po složení zkoušek universitních, bez jakékoliv jiné praxe předchozí, z pravé, čistě ideové záliby přímo notářství se věnovali, a jsou tak zárukou, že vyspějí v zastance zájmů stavovských cele a bezvýhradně věci oddané, jakých obor náš má svrchovaně zapotřebí, zaslouží si zajisté, aby chráněni byli před soutěží těch, kdož teprve, když v původně zvoleném povolání se zklamali, anebo, jak častěji se stává, nedocílují v něm tak snadného postupu, jak snad očekávali, uznají za vhodné pokusiti se o něj v oboru našem. Uvádívá se, že příliv právníků s jinou praxí předchozí nemůže býti na škodu úrovni našeho stavu, což však není s to zvrátiti fakta, že převážná většina čelných reprezentantů notářství vykazuje přípravnou praxi výhradně notářskou, dokazující, že ti, kteří mají praxi pouze notářskou, nejsou nikterak méněcenní.

Poněvadž postižení bývají zpravidla odkázáni na svépomoc, žádám kolegy, kteří s uvedeným souhlasí, aby mně dopsali. — Kolegy vojáky upozorňuji pak na výnos min. spravedlnosti z 12. XI. 1917 č. 41.094/17, dle něhož vojenská služba před započítáním praxe absolvovaná, má býti poznamenána v tabelle kandidátů. Opatřte si proto u příslušných vojenských těles (náhradní formace, oddělení kmenové knihy) potvrzení o činné službě vojenské, a žádejte pak notářskou komoru o poznamenání vojenských let v seznamu kandidátů, tak, aby jednou na ně mohl býti vzat zřetel.

Rozhodnutí nejvyššího soudu.

Notářský spis obsahující závazek manželův platiti své manželce výživné jest neplatný a proto nemůže býti exekucním titulem pro jeho vymáhání, nebyli-li současně povolen rozvod manželství.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 31. srpna 1920
č. j. R 1709/20/1.)

První soudce povolil na základě notářského spisu, obsahujícího prohlášení o jeho vykonatelnosti ve smyslu § 3. notářského řádu manželce mobilární exekuci ku vydobytí splatného výživného, k jehož placení se v něm manžel zavázal.

Rekursní soud změnil usnesení toto a exekucní návrh zamítl. Nejvyšší soud potvrdil toto zamítavé usnesení z následujících důvodů:

Z celého obsahu notářského spisu zvláště však ze slov v článku I. se nalézajících »ujednali smlouvou touto, že nepovedou nadále společné domácnosti, že se zprošťují navzájem povinností manželské...« a že manžel »vzdává se práva požadovati, aby jej jeho choť následovala do jeho bydliště...« vysvitá jasně, že tu jde o rozvod manželství.

Rozvod manželství však, na němž se manželé shodli, nabývá podle § 103. a 105. o. z. skutečné platnosti teprve povoláním soudu a poznamenáním v soudních spisech. Ježto toho tu nebylo a veškerá ustanovení notářského spisu nutno pokládati za jeden celek, nenabyl, jak správně již podotkla druhá stolice, ani závazek alimentární v čl. II. ujednaný účinnosti. —

Dr. Řa.

Pohledávky splatné mimo území republiky československé, i když zajištěny byly právem zástavním na nemovitosti, ležící v jejím obvodu, příkázati jest při rozvrhu nejvyššího

podání docíleného exekuční dražbou nemovitosti té, nikoliv ve měně československé, nýbrž ve měně splnišť.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 31. srpna 1920 č. j. R I 294/20/1.)

Na pražském domě bylo zajištěno na základě exekučních titulů, vzniklých na území bývalého Rakousko-Uherska, ale mimo území nynější republiky československé, exekučním právem zástavním vloženým ještě před převratem více pohledávek, znějících na koruny rakousko-uherské, jež byly splatny jednak v Rakousku jednak v Uhrách.

V prosinci 1919 byl zmíněný dům prodán v exekuční dražbě a pohledávky ony byly přikázány exekučním soudem přes odpor dlužníkův při rozvrhovém roku vznesený v esměs ve měně československé.

Rekursní soud stížnost dlužníkovu do tohoto usnesení zamítl, nejvyšší soud však revidní stížností vyhověl, usnesení rozvrhové zrušil, a vrátil věc soudu I. instance, aby nařídil nový rozvrhový rok a o pohledávkách sporných jednal z tohoto věcného důvodu: Jak z opisu listin ve sbírce listin založených vidno, jsou pohledávky věřitelů splatny mimo území republiky československé a neplatí tedy pro ně ustanovení § 6. zák. ze dne 10. dubna 1919 č. 187 sb. z. a n. dle něhož závazky znějící na koruny rakousko-uherské měny, které jsou splatny v oblasti československého státu, platí se v korunách československých, při čemž se počítá 1 Kč za 1 K rak.-uh.

O obsahu závazku dlužníkovu platí tedy v tomto případě všeobecná ustanovení obč. z. o zániku pohledávky platným (§ 1412. obč. z.) jemuž se rovná i exekuční uspokojení věřitelovo.

Směrodatným pro obsah závazku jest podle § 905. obč. z. splniště a proto jest místo toto rozhodno i pro druh peněz, jimiž jest mu platiti, aby se svého závazku sprostil. Jak jest svrchu řečeno, jsou veškeré pohledávky splatny mimo území republiky československé a nutno proto podle § 210. ex. ř. při přikázání jich k zaplacení míti zření ku vzájemnému poměru koruny československé k penězům místa splnění. Dr. Ra.

K povolení exekuce na základě exekučních titulů vzniklých před státním převratem na území bývalých království a zemí na říšské radě zastoupených ovšak mimo oblast státu československého povolán jest sborový soud I. stolice.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 4. května R I 274/20.)

Okresní soud v P. povolil exekuci na základě notářského spisu daného v Černovicích (bývalá Bukovina) dne 2. dubna 1908.

Krajský soud v P. vyhověl podané stížnosti proti povolení exekuce, zamítl povolení a nejvyšší soud toto zamítnutí potvrdil.

Důvody: V daném případě jedná se o mezinárodní styk znovu vzniklého československého státu jako samostatné státní individuality se státy cizími a záleží hlavně na tom, jak domovský stát exekučního titulu, chová se v podobných případech k exekučním titulům, jež vznikly před státním převratem a jichž domovinou byla nynější oblast československé republiky.

O této otázce ve smyslu § 79. et seq. ex. ř. přísluší rozhodovati sborovému soudu a to tím spíše, poněvadž mírovými smlouvami aspoň po tuto dobu staly se mezinárodní styky ještě daleko spletitějšími než bývaly.

Nejvyšší soud však neshledal by správným, kdyby okresní soud žádot za exekuci a limine zamítl, nýbrž měl by ve smyslu § 44. j. n. postoupiti žádot exekuční sám přímo příslušnému soudu sborovému ku rozhodnutí. Dr. Kasper.

Chce-li se tuzemský vedlejší závod hlavního závodu v cizině se nalézajícího přeměnit v samostatnou tuzemskou společnost s ručením obmezeným, nestačí navrhnouti zápis usnesení o změně sídla společnosti, nýbrž musí předložiti se smlouva společenská se všemi zákonem požadovanými přílohami jako ku zápisu tuzemské společnosti s ručením obmezeným.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 31. srpna 1920 R I 688/20.)

Návrh společnosti s ručením obmezeným v K., která měla hlavní závod v Berlíně, aby v obchodním rejstříku krajského

soudu v Litoměřicích při zápisu firmy jejího pobočného závodu v Podmoklích zapsáno bylo usnesení společnosti, že sídlem firmy jest nyní Podmoklí a nikoli Berlín a aby současně vymazáno bylo označení »tuzemský závod hlavního závodu v Berlíně«, kterémuž návrhu soud první stolice vyhověl, byl rekursním soudem zamítnut a nejvyšší soud dovolacímu rekursu nevyhověl z následujících důvodů:

Při registrování zdejšího závodu hlavního v cizině se nalézajícího podniku, podrobena jest sice cizí společnost zdejším předpisům o ohlášení v § 11. a 12. zák. z 6. března 1906 č. 58 ř. z. uvedeným, jak to výslovně předpisuje § 110. cit. z., avšak pokud jde o obsah smlouvy společenské není předepsáno, že by smlouva ta se musela veskrz krýti se zdejšími zákonnými předpisy.

Návrh, aby povolen byl zápis usnesení společnosti, že sídlem jejím jest nyní Podmoklí a nikoli Berlín a aby vymazáno bylo označení »tuzemský závod hlavního závodu v Berlíně«, jeví se tudíž ve své podstatě návrhem na zápis tuzemské společnosti s ručením obmezeným, jež soudu jest vyřizovati podle předpisů prvního oddělení první hlavy cit. zák. z 6. března 1906 č. 58 ř. z.

Povinnost zkoumati, jsou-li tu všechny podmínky pro zřízení tuzemské společnosti s ručením obm. a zejména pustiti se do podrobného zkoumání společenské smlouvy se stanoviska předpisů oddělení první hlavy zák. z 6. března 1906 č. 58 ř. z. přísluší příslušnému soudu. Dr. Kasper.

Rozhodnutí nejv. správ. soudu.

Z Věstníku ministerstva vnitra čís. 4., ročník V.

Pozemková reforma: Řízení (námitky proti záboru). (Nález nejv. správ. soudu ze dne 7. února 1923 č. 1863.)

Třebas i nárok majitele zabrané půdy na vyloučení objektů § 3 a ze záboru zakládal se na zákoně, přece nenastává fakticky toto vyloučení, dokud Státní pozemkový úřad nárok tento svým výrokem za důvodný neuzná. Výrok tento nemusí býti učiněn dříve, než strana sama nárok onen uplatnila.

Stavební právo: Podpora stavebního ruchu. (Nález nejv. správ. soudu ze dne 26. března 1923 č. 3625/23.)

I na účinnosti zák. o stav. ruchu ze 4. března 1921, č. 100 Sb. z. a n., je nutno, aby dříve, nežli lze jednati o povolení ke stavbě, pozemek nabyt právní povahy staveniště buď povolením parcelačním nebo prohlášením za pozemek stavební.

Kompetenční předpisy platných stavebních řádů v obou směrech posléze uvedených zůstaly zákonem o stavebním ruchu nedotčeny.

Prejudikatura: Nález z 25. dubna 1922, č. j. 5719; nález z 28. prosince 1922, č. j. 20.073.

Stavební právo: Povolení parcelační. (Nález nejv. správ. soudu ze dne 26. března 1923, č. 3625/23.)

Povolení parcelační (podle stav. řádu pro Čechy venkov) nelze odepřiti z toho důvodu, že by následkem navržené konfigurace parcel sousedovi účelné zastavění jeho pozemku bylo znemožněno.

Samospráva obecní: Dávka z přírůstku hodnoty. (Nález nejv. správ. soudu ze dne 3. února 1923, č. 1648.)

Byly-li o právním jednání sepsány punktace a strany smluvní neučinily výslovně platnost právního jednání závislou na zřízení písemné smlouvy, považovati jest den podpisu punktací za dobu zcizovacího jednání ve smyslu § 12 mor. dávk. ř. ze dne 24. prosince 1914, č. 18 z. z. r. 1915.

Samospráva obecní: Dávka z přírůstku hodnoty. (Nález nejv. správ. soudu ze dne 16. února 1923, č. 2609.)

Uplatňovati nárok na vrácení dávky z přírůstku hodnoty z důvodu § 3, bod 3., dávk. řádu z 23. září 1920, č. 545 Sb. z. a n. (převody stavebních parcel ve smyslu zák. z 30. března 1920, č. 209 Sb. z. a n.) legitimován je toliko zcizitel nemovitosti, nikoli nabyvatel.

Samospráva obecní: Dávka z přírůstku hodnoty. (Nález nejv. správ. soudu ze dne 22. března 1923, č. 4743.)
Účinky praekluse v § 16, odst. 2. dávk. řádu ze dne 23.

Výnosy ministerstva spravedlnosti.

a) Ve věci poštovního v soudním komisařství:

Dohodnůvši se s ministerstvem pošt a telegrafů ministerstvo spravedlnosti nařizuje výnosem ze dne 29. prosince 1923 čís. 51.970/23 takto:

Okresní soudy neobstarávejtež notářům jako soudním komisařům doručování vyzvání a vyzrozumění pro strany, je-li je doručiti poštou.

Notáři jako soudní komisaři musí dopisy určené pro strany k dopravě poštou podávat, je-li o korespondenci n e d o p o r u č e n o u, buď vyplaceně nebo nevyplaceně (v tomto případě však s poznámkou »Věc služební — poštovně podrobena«). Je-li o korespondenci d o p o r u č e n o u nebo o korespondenci do ciziny musí býti vždy zásilka při podání řádně vyplacena.

Při tom upozorňuje ministerstvo spravedlnosti, že není námitka, aby notáři požádali o doručení zásilek na venkově úřady obecní (§ 18 instr. pro obecní úřady a nařízení ministerstva spravedlnosti z 28. července 1850 čís. 256 ř. z.).

K tomu podotýká však ministerstvo pošt a telegrafů dopisem z 15. prosince 1923 č. 70653-VII-23, že korespondence obcí svědčící notářům podle čl. II. odst. 6. zák. čís. 108/1865 ř. z. není v ů b e c, t. j. ani když se zasílá notářům jako soudním komisařům, osvobozena od poštovního.

b) Ve věci tiskopisů pro pozůstalostní řízení:

Ministerstvo spravedlnosti poukázalo výnosem ze dne 24. srpna 1922, č. 40979 soudy, aby nevydávaly tiskopisů potřebných k provádění pozůstalostního řízení notářům ani bezplatně ani za úplatu. Týmž výnosem žádalo notáře, aby si tyto tiskopisy za režijní cenu opatřili přímo od státní tiskárny v Praze.

Ministerstvo spravedlnosti bylo nyní upozorněno na to, že někde notář si objednal také obálky s nadpisem okresního soudu přímo od tiskárny trestnice pro muže v Praze. Proto budtež pp. notáři upozorněni na to, že tento postup jest n a p r o s t o n e p ř i p u s t n ý a že tiskárně trestnice pro muže v Praze bylo již zakázáno vydávati obálky s nadpisem soudu nebo tiskopisy s takovým nadpisem někomu jinému než soudům samým. Tiskopisy neopatřené označením soudu jest i nadále objednávat přímo u státní tiskárny v Praze.

c) Ve příčině pořizování překladů pozůstalostních spisů do státního jazyka:

Často se stává, že jsou postupovány soudům Československé republiky k dalšímu příslušnému řízení pozůstalostní spisy vedené do té doby cizím jazykem. Jest proto ev. nutno, aby soudními tlumočníky byly pořizeny překlady jich do státního jazyka.

Abý notáři nebyli jako soudní komisaři nuceni v těch případech, kdy pozůstalost nestačí ku krytí těchto nákladů, hraditi poplatky tlumočnicků, bez náhrady, souhlasí ministerstvo spravedlnosti v dohodě s ministerstvem financí, aby útraty tlumočnicka při projednávání nepatrných pozůstalostí placeny byly z úředního paušálu. Předpokládá se však, že i notář při projednávání spolupůsobivší něčeho neúčtoval.

Při tom se upozorňuje na to, že vhodno je, aby notář před opatřením si překladu od soudního tlumočnicka, informoval se u soudu, zda mu nemůže býti dostatečný překlad pořízen úředníky soudu, zvláště když znalostí jazykových následkem světové války značně přibýlo. (§ 123 j. ř.) Notáři se o tom uvědomují svými komorami.

(Výnos min. spr. z 29./I. 1924 č. 3213/24.)

ZE DNE.

Jmenování. Profesor Dr. Emil Svoboda — náš chefredaktor — jmenován, jak se dočítáme, řádným profesorem právnické fakulty v Praze.

Tím vyrovnán byl jen starý dluh naší právnické fakulty, kteréž bude Dr. Svoboda hlubokým svým vědění práva občanského a jako vynikající znalec filosofie práva, zajisté přední ozdobou. Blahopřejeme proto co nejvřeleji jménem našeho Spolku našemu chefredaktoru a prosíme, aby přízeň, kterou nám a našemu stavu v tak hojně míře prokazoval, zachoval nám i na dále.

Obvyklá měsíční schůze pražského odboru konala se dne 26. ledna t. r. za dosti hojně účasti. Jsme přesvědčeni, že účast

ta byla by bývala ještě daleko četnější, kdyby byli kolegové tušili, jak zajímavé bude thema přednášky amer. konsula pana Dra Touška o ústavě Spojených Států Severoamerických. Přednáška tato byla skutečně jednou z nejlepších, které předneseny byly kdy v našem odboru.

Pan přednášející odhrnul nám clonu, která nám všem právníkům následkem nedostatečné znalosti tají krásy nejlepší státní ústavy světa.

Přednáška, která proslovena byla vynikající formou a protkána byla pravým americkým humorem, obeznámila nás s právními poměry Spojených Států, zcela odlišných od našich.

Jen veliké theoretické znalosti a bohaté, praktické zkušenosti pana přednášejícího máme co děkovati, že v kratičkém čase, jenž přednášce byl vyměřen, dovedl shrnouti vše, aby podal nám ne pouze obrisy, nýbrž plný obraz státního ústrojí a právního života ve Spojených Státech. Litujeme skutečně kolegy, kteří přednášky se nesúčastnili, neboť přišli tím o veliký požitek, který nemohou si jinak nahraditi, poněvadž znalostí těchto právních poměrů lze jen těžce dosíci.

Sociální pojištění notářů na případ invalidity, stáří a pense vdov a sirotků.

Docházejí nás zprávy, že různé pojišťovny zasílají našim kolegům prospekty na pojištění povinného ručení a že ve věci té intervenují u nich i různí agenti. Upozorňujeme opětně všechny kolegy, aby takovýchto pojištění, jež mají býti náhradou za kauci notářskou ve smyslu nového notářského řádu, neuzavírali. Jednak není ještě nový notářský řád v platnosti a dle všeho zdá se, že jest odsunuto jeho předložení zákonodárnému sboru, jednak má Spolek v úmyslu, jakmile bude věc akutní, obrátiti se na několik českých pojišťoven jménem všech svých příslušníků, čímž doufá docíliti mnohem příznivějších podmínek.

Únorová schůze pražského odboru našeho spolku bude v sobotu dne 23. února t. r. v hotelu »Palace«.

Mnozí kolegové naši poukazovali k tomu, že následkem pořádání přednášek a delších debat, které se pak rozvinou, jest jim zabráněno přednésti svá přání a učiniti dotazy v případech, jež se jim v praxi naskytují. Proto usnesl se výbor budoucí schůzi věnovati pouze řešení praktických případů a rozboru otázek stavovských, čemuž předcházeti bude jen krátká zpráva o osnově nové jurisdikční normy, jež také hluboce se dotýká našeho stavu.

Pozvání

k měsíční schůzi odboru »Praha« Spolku notářů československých, která konati se bude v sobotu, dne 23. února 1924 o 6½ hodině večerní v hotelu »Palace« v Praze, Panská ul. č. 16 (přízemí vlevo — červený salon).

Pořad:

1. Zpráva o dosavadním postupu legislační práce o zavedení jednotné jurisdikční normy. (Přednese Dr. Čulík.)
2. Volný rozhovor o aktuálních otázkách stavovských a sporných případech praxe.

Hosté členy uvedení vítání.

Za odbor »Praha«, Spolku notářů československých:

Dr. V á c l. Č e r n ý, jednatel. Dr. J a r. Č u l í k, starosta.

Substitut

s delší praxí, úplně samost. pracovník ve všech oborech, přijme od 1. III. t. r. místo koncipienta neb substituci. — Nab. do adm. t. l. pod »L. R.«

II. místo notářské v Pardubicích.

Výnosem ministerstva spravedlnosti ze dne 26. ledna 1924 č. 55156/23 bylo na základě § 9. n. ř. zřízeno v Pardubicích II. místo notářské s účinností od 1. ledna 1925.

K obsazení tohoto notářského místa vypsána byla notářskou komorou v Hradci Králové soutěž se lhůtou k ucházení se do 29. února 1924.

Notářské místo v Loktě.

Notářskou komorou v Chebu vypsána byla soutěž ku obsazení místa notářského v L o k t ě, uprázdněného úmrtím notáře Emila Theumera. — Lhůta k podání žádosti do 10. března 1924.

Knihy redakci zaslané.

Nákladem zemědělského knihkupectví Ad. Neubert v Praze, Hyberská ul. 12.: »Mlýn.« Napsal Bohumil Treyba. II. vydání. Kč 22.—.